

Zalasnica.

II.

o maši so se ljudje začeli zgrinjati okrog štantov. Deklet se je največ nabralo okrog Balanta iz Prekernice, ki je prodajal uhane, prstane, zalasnice ... Kristina je zapazila ob štantu tudi Marjeto, ki sta si bili sestrični. Kristina je pristopila. Ni bila še na jasnem, ali bo kupila zalasnice ali ne; le z Marjeto bi bila rada izpregovorila.

In glej, Marjeta je bila ravnokar kupila par steklenih zalasnic in jih je ogledovala. Prav tačas si je bila pa neka druga — težko, če ne Kerinova iz Drtije — zataknila v lase dve taki zalasnici: na vsako stran po eno. In ker je imela lase zelo nizko počesane, sta ji prišli zalasnici tik nad oči. Tačas sta šla mimo dva fanta, in eden je rekel drugemu popolnoma na glas: »Poglej jo, ta ima štiri oči!« Na to so se na glas zasmejali vsi, kar jih je bilo tam okrog štanta. Kerinova je pa, vsa rdeča v obraz, hitro izpulila tisti zalasnici in ju skrila v žep.

To je bil vzrok, da se je tudi Marjeta premislila in si ni zataknila zalasnic. In ker je Marjeta tedaj zapazila Kristino, ji je kar pomolila eno izmed zalasnic in je rekla:

»Ná, Kristina: eno boš imela ti, eno pa jaz. Saj se menda res ne podá na vsaki strani po ena.«

Tako je Kristina prišla do zalasnice, ne da bi je bila sama kupila. In to ji je nekoliko pomirilo vest.

Potem je povabila Marjeta Kristino v gostilno. Kristina se je pa odpovedala, češ, da se ji mudí domov, ker mora popoldne gnati. »Tako velika, pa še pase!« se je nekdo začudil poleg nje. Kristino je bilo sram, in se je še hitreje poslovila in je šla.

Tam sredi gozda, ko ni bilo ljudi več ne spredaj ne zadaj, se je Kristina ustavila in je potegnila iz žepa malo ogledalce ... O, ko bi Barbara vedela! Kristina, Kristina! Pripela si je zalasnico na levo sence in se pogledala. Ne! Kar sram je je bilo! Tako čudno tuja se je zazdela sama sebi v tej svetli zalasnici. Ta posrebrena pločevina! Ta steklovina je v resnici bodla v oči! Ne, to je kvečjemu igrača za otroke — če bi ne bilo ničemurno! Hitro si iztrga zalasnico in jo skrije z ogledalcem vred v žep. Potem se ozre, če je ni morda kdo videl? Žive duše ni opazila. Odhitela je naprej, ker šlo je na poldne.

Po potu je sklenila tako: Zalasnico bo dala Pepi, toda zabičala ji bo, da je nositi ne sme poprej, nego jo pokaže materi, da se vidi, kaj poreče ona. Kristina je pa vedela, da je glede takih stvari mati istih misli, kot je bila Barbara. In tako bo Pepa pač imela zalasnico, le nositi je ne bo smela. Kristina bo s tem izpolnila, kar je obljubila Pepi, a ji vendar vest ne bo mogla očitati ničesar.

Kaj pa, če bo Pepa vendarle nosila zalasnico — in to na skrivnem in zoper prepoved?

Ko bi pač Kristina vedela, kaj naj tedaj stori!

Toda, ali je ni nekdo zaklical? Ali ni bil to Marjetin glas?

Kristina se je ozrla. Res je bila Marjeta.

»Tako hitiš, da te komaj dotekam!« jo je karala Marjeta.

»Sem mislila, da te ne bo za meno, ker —«

»Ker sem šla v gostilno, kajne?« je dodala Marjeta. »Nič se ne boj; morala sem govoriti z Jernačko iz Brusnic, ki išče deklo. Ni bilo mnogo časa za pogovor, a sva se skoro dogovorili —«

»Ali ne boš več pri Dolinarju?« se je začudila Kristina.

»Kakor še bo. Zdaj mu bom rekla, naj mi pridá tri sto na mesec, ker Jernačka mi ponuja tisoč.«

»Ti si imela doslej sedem sto?« se je čudila Kristina.

»In še ene čizme povrh,« se je pohvalila Marjeta.

Kristini se je zdelo to zelo veliko. Kristina je imela samo štiri sto, in vendar je bila Marjeta le par let starejša. Seveda: Marjeta je bila dékla, Kristina pa pastirica.

»In če jaz grem —« je hitela Marjeta — »ali boš prišla potem ti na moje mesto k Dolinarju? Sedem sto boš imela in ene čizme iz boksa z visokimi petami in z gumijem, če boš hotela.«

»Sedem sto... In ene čizme...« je ponavljala Kristina.

»Zato, ker med letom bi pravzaprav ne smela odpovedati, če ne dobim druge namesto sebe.«

»Katero naj pa dobim jaz?« se je spomnila Kristina.

»Pri vas imajo Pepo.«

»To je res. A Pepa je še preetročja. In dékle potem ne bodo imeli.«

»Kaj tebi mar? Saj nisi bila udinjana za deklo.«

»To že. Ampak —«

Kristini se je zdelo, da bi bila vendarle nehvaležna, ako bi pustila hišo in šla. Zlasti, ker jo imajo že izmlada pri hiši, tako da je že kakor domača. In Barbara bi morala potem pustiti šivanje in priti domov. In vendar jo je Barbara takrat, ko je šla v Kamnik, zelo prosila, naj ostane pri hiši vsaj toliko časa, da se ona izučí. In potem: njena plača! Saj ni tako majhna! Ima svojo ovco in svojega koštruna, ki ju pase z gospodarjevimi. Ovca je imela lani dva jagnjiča, ki ju je prodala za dvanajst sto. Koštrun sam je zdaj vreden štirinajst sto, ovca pa tudi...

»Kar ne morem, Marjeta!« je rekla naposled Kristina.

»Zakaj ne?«

»Zato, ker me imajo radi pri hiši, in ker mi bodo tudi plačo povišali zdaj, ko bo pasla Pepa.«

»Bo pasla, ali pa ne bo« — je ugovarjala Marjeta. »Če si Pepa izmisli, da ne bo hotela pasti, pa bodo rekli: Kristina, ti moraš! In tako boš večna pastirica pri hiši. Pastirica — pa taka!«

Če sem tudi pastirica, kaj za to, Včasih boljše ko dekla. Veš kaj: Ostanive vsaka na svojem mestu, pa bo za obe najboljše.«

»Le ostani ti, če hočeš, jaz pa ne bom!« je odgovorila Marjeta in jezna je bila. Zavila je v stran po stezi, ki je peljala proti Dolinarju. Kristina je gledala za njo — in kaj je zapazila? Marjeta je pač imela visoke pete z gumijem, toda peta na levem čišmu se ji je bila nagnila že zelo v stran in se je tako nekam sumljivo majala in podajala...

Kristina je potem hitela po drugi strani proti domu. Ni bila sicer popolnoma mirna zavoljo tiste zalasnice, ki jo je nosila v žepu, vendar jo je vest hvalila, da se ni dala pregovoriti Marjeti, da bi bila zapustila službo in hišo in ljudi, ki jo imajo radi.

(Nadaljevanje.)

J. E. Bogomil:

Skupil jo je.

Nace Hvalè je služil dolgo let pri železnici. Nesreča ali sreča je hotela, da je moral zapustiti službo. Drugače bi že še bil, samo noge so mu odpovedale. In hoje je vendarle tudi pri železnici precej.

Stopil je v pokoj. A njegova pokojnina je bila mala. Prav kakor nalašč je umrl tiste dni grajski vrtnar v bližini njegovega rojstnega doma. Nace Hvalè se je oglasil v graščini in je tam dobil službo.

V tej novi službi bi se bil počutil potem še zadovoljnega. Samo, da ni bilo tistega sitnega grajskega Bogdana! Pa je bil — in povsod je bil, najrajši pa tam, kjer ga je bilo najmanj treba.

Nace se je velikokrat na tihem jezil. Glasno se ni upal. Rad bi bil prijel paglavca za uho in mu marsikaterikrat rad navil uro. A to je vedel: Bogdan bo cvilil kot na ražnju in se čmeril. Tudi hud bo — za pet minut — in grdo se bo držal, pa minulo ga bo kmalu. Toda gospod graščak in gospa graščakinja... O, to sta pa drugačni vprašanji! Bolje premisliti in potrpeti.

Prišla je pomlad in z njo nenavadna suša. Nace je hodil po vrtu, zalival presajenim rastlinam in hvalil Boga, da ima grajski studenec še kar dovolj vode.

In takrat je bilo tole: Nace se je tistega dne ravno pripravljal, da zveže cev za namakanje z vodovodom. Bogdan se je pa podil za žogo po vrtu. Prav povsod ga je bilo dosti tudi tisti dan.

Ravno je pridiral na tratico pred graščino. Kako bi bilo prijetno, ko bi tudi on zamakal travi in cvetkam! Visoko bi vzdignil cev, in voda bi švignila visoko v zrak in bi škropila kakor dež nazaj na trato in na presajene cvetke. In papa bi ga gledal skozi okno, in mama bi ga videla, junaka...